

Eleştirel uluslararası ilişkiler yaklaşımları, Soğuk Savaşın sona ermesi ile beraber güvenlik çalışmalarına odaklanmıştır.

Critical approaches to the international relations have concentrated on security studies after the Cold War.

STRATEJİK
ARAŞTIRMA VE
ETÜT MERKEZİ

Stratejik Araştırmalar, 8(14)
Ocak 2010 69-96
ISSN: 1303 – 698X

GÜVENLİK ÇALIŞMALARINDA YENİ AÇILIMLAR: YENİ GÜVENLİK ÇALIŞMALARI

Anahtar Kelimeler: Güvenlik Çalışmaları, Yeni Güvenlik, Kuram/Uygulama

NEW APPROACHES ON SECURITY STUDIES: NEW SECURITY STUDIES

Key Words: Security Studies, New Security, Theory/Practice

Pınar BİLGİN*

*Doç.Dr.
Bilkent Üniversitesi
Elmek: pbilgin@bilkent.edu.tr

Bu makale sadece yazarların görüşlerini yansıtır. Türk Silahlı Kuvvetleri ve/veya Yayın Kurulunun görüşlerini temsil etmez.

Öz

Bu makalede yeni güvenlik çalışmaları tanıtılmakta, öneri ve katkıları tartışılmaktadır. Birinci bölümde Soğuk Savaş yıllarında oluşan geleneksel güvenlik çalışmalarının zaman içindeki dönüşüm koşulları ve süreci inceleniyor. Ardından Soğuk Savaş sonrasında ortaya çıkan "yeni güvenlik" yaklaşımının temel nitelikleri kısaca gözden geçiriliyor. Bunu yaparken bu yeni yaklaşımın sadece eskisinin güvenlik anlayışının genişletilmesinden ibaret olmadığı vurgulanıyor. Bu bölümde son olarak "yeni güvenlik" yaklaşımının ne olmadığı açıklanıyor. Makalenin ikinci bölümünde yeni güvenlik çalışmalarının ana hatları ortaya koyuluyor. Bunu yaparken özellikle öncü katkıda bulunmuş olan Aberystwyth ve Kopenhag ekollerine odaklanılıyor. En son olarak da yeni güvenlik çalışmalarının en önemli görülebilecek katkısının, güvenlik kuram ve uygulamalarının (theory/practice) karşılıklı evrilmesinin nasıl incelendiğinin üzerinde duruluyor.

Abstract

This article introduces New Security Studies and discusses its main propositions and contributions. The first part of the article analyses how Cold War Security Studies were transformed in response to critics' contributions thus making possible the emergence of 'New Security'. This part of the article clarifies what 'new security' through discussing what it is not. The second part lays out the main tenets of New Security Studies. In doing so, the article focuses on two main schools, the Aberystwyth School and the Copenhagen School, their commonalities and differences. Lastly, the article discusses what could be considered as a crucial contribution of New Security Studies, a novel understanding of theory/practice relationship, or the mutually constitutive relationship between thinking about and doing security.

Güvenlik Çalışmalarında Yeni Açılımlar: Yeni Güvenlik Çalışmaları

10-15 yıl önce üniversiteden mezun olmuş olanlar bugün "güvenlik çalışmaları" başlığı altında okutulan derslerde, yazılan kitaplarda, makalelerde kendi bilgi ve tecrübelerini bulmakta güçlük çekiyorlar.

Güvenlik çalışmaları bir süreden beridir değişim süreci içinde. Çok değil daha 10-15 yıl önce üniversiteden mezun olmuş olanlar bugün "güvenlik çalışmaları" başlığı altında okutulan derslerde, yazılan kitaplarda, makalelerde kendi bilgi ve tecrübelerini bulmakta güçlük çekiyorlar. Seksenli yıllardan itibaren hem gelişimi hem de yaygınlaşması ivme kazanan eleştirel uluslararası ilişkiler yaklaşımları, Soğuk Savaşın sona ermesi ile beraber güvenlik çalışmalarına da el attılar. Doksanlı yıllardan itibaren en canlı tartışmaların ve en çarpıcı gelişmelerin odağında güvenlik çalışmaları yer aldı. Örneğin:

- İnşacı (constructivist) yaklaşımların önde gelen kuramcısı Alexander Wendt'in eserlerinin etrafında şekillenen tartışmalar kimlik ve güvenlik ilişkisi üzerine yoğunlaştı (Wendt, 1992, tartışmalara örnek olarak bk. Guzzini & Leander, 2006).
- Minnesota Üniversitesi ekolünün geliştirdiği eleştirel inşacı (critical constructivist) yaklaşım, güvenlik kültürüne odaklanan eserler üzerinden tartışılmaya başlandı. (Weldes & Saco, 1996, Weldes, 1999, Weldes Laffey Gusterson & Duvall, 1999) Yine aynı ekolden gelen başka bir grup yazar, post-sömürgeci (post-colonial) yaklaşımların güvenlik çalışmaları için önemini ortaya koyarak yeni tartışmaların kapısını açtılar (Barkawi & Laffey, 2006).
- Feminist kuramın önde gelen yazarları Cynthia Enloe (1990) ve J. Ann Tickner (1992, 1995) feminizmin uluslararası ilişkiler konularında söyleyecek sözü olduğundan şüphe edenlere (uluslararası) güvenlik üzerine ufuk açıcı çalışmalar üreterek cevap verdiler.
- Post-yapısalcı (post-structuralist) yazarlardan R.B.J. Walker (1990), Michael Dillon (1995, Dillon & Reid, 2000) ve David Campbell (1992, 1998) en çok ses getiren eserlerinde güvenlik kavramına odaklandılar.

Güvenliğin sadece askerî tehditlerin tespiti ve bertaraf edilmesinden ibaret olmadığını, güvenlik politikasının amacının da yalnızca savaşları önlemek değil aynı zamanda insanların mutluluk ve refahını sağlamak olması gerektiğini savunan "yeni güvenlik" anlayışı artık daha çok yerde kabul görüyor.

- Ken Booth'un (1991; Booth & Vale, 1995; Booth, 1997, 2005a, 2008) önderliğindeki Aberystwyth Ekolü (Aberystwyth School), eserlerini Eleştirel Güvenlik Çalışmaları (Critical Security Studies) başlığı altında topladı; önce bir yüksek lisans dersi, sonra da yüksek lisans programı başlattı (bk. <http://www.aber.ac.uk>).

- Eleştirel güvenlik çalışmalarını da içeren ancak daha geniş bir yelpazede gelişen yeni güvenlik çalışmalarına Michael Williams ve Keith Krause (1996, 1997) ve Kopenhag Ekolünden (Copenhagen School) Barry Buzan ve Ole Waever (Waever Buzan Kelstrup & Lemaitre, 1993, Waever, 1995b, Buzan Waever & De Wilde, 1998) ile Paris Ekolünden (Paris School) Didier Bigo (2000, 2002) katkıda bulundular. Waever'in doksanlı yılların başlarında önerdiği "güvenikleştirme (securitization)" kavramı zaman içinde kuramlaştı (Huysmans, 1998, Williams, 2003), bir kelime olarak sözcük dağarcığına katıldı; post-pozitivist yaklaşımların geçerliliğini reddedenlerin bile cümlelerinde yer buldu.

Geleneksel güvenlik çalışmalarının dünya güvensizliklerini yansıtmakta ve çözüm önermekte yetersiz kalabildiği tespitinden yola çıkan bu araştırmacıların düşünceleri kâğıt üzerinde kalmadı; uygulamaya da yansıdı. Güvenliğin sadece askerî tehditlerin tespiti ve bertaraf edilmesinden ibaret olmadığını, güvenlik politikasının amacının da yalnızca savaşları önlemek değil aynı zamanda insanların mutluluk ve refahını sağlamak olması gerektiğini savunan "yeni güvenlik" anlayışı artık daha çok yerde kabul görüyor.

Bu makalenin iki temel hedefi var. Birincisi, güvenlik çalışmalarında yeni açılımların nasıl ve neden oluştuğunu ortaya koymak. İkinci hedef, bu yeni açılımların ürünü olan ve şimdiden hatırı sayılır sayıda öğrencisi olan "yeni güvenlik çalışmaları"nın öneri ve katkılarını tartışmak. Birinci hedefi gerçekleştirmeye yönelik olarak makalede önce Soğuk Savaş yıllarında oluşan geleneksel güvenlik çalışmalarının zaman içindeki dönüşüm koşulları ve

Adına "yeni güvenlik" denilen yaklaşım, doksanlı yıllarda güvenlik gündeminin salt askerî konuların ötesinde, insan, devlet hatta üzerinde yaşadığımız gezegenin güvenliğini ilgilendiren başka hususları da içerecek şekilde geliştirilmesi çağrıları ile karşımıza çıkmıştır.

süreci incelenecek. Ardından Soğuk Savaş sonrasında ortaya çıkan yeni güvenlik yaklaşımının temel nitelikleri kısaca gözden geçirilecek. Bunu yaparken bu yeni yaklaşımın sadece eskisinin güvenlik anlayışının genişletilmesinden ibaret olmadığı vurgulanacak. Bu bölümde son olarak yeni güvenlik yaklaşımının ne olmadığı açıklanacak. Makalenin ikinci bölümünde yeni güvenlik çalışmalarının ana hatları ortaya koyulacak. Bunu yaparken özellikle öncü katkıda bulunmuş olan Aberystwyth ve Kopenhag ekollerine odaklanılacak. En son olarak da yeni güvenlik çalışmalarının en önemli görülebilecek katkısının, güvenlik kuram ve uygulamalarının (theory/practice) karşılıklı evrilmesinin nasıl incelendiğinin üzerinde durulacak.

Güvenlik Çalışmalarında Yeni Açılımlar: Nasıl ve Neden?

Yeni Güvenliğin Ortaya Çıkışı

Adına "yeni güvenlik" denilen yaklaşım, doksanlı yıllarda güvenlik gündeminin salt askerî konuların ötesinde, insan, devlet hatta üzerinde yaşadığımız gezegenin güvenliğini ilgilendiren başka hususları da içerecek şekilde geliştirilmesi çağrıları ile karşımıza çıkmıştır (Krause & Williams, 1996; Bilgin, Booth & Wyn Jones, 1998; Wyn Jones, 1999; Bilgin, 2003; Booth, 2005b). Tarihsel olarak yeni güvenlik çalışmalarının attığı ilk adım, Soğuk Savaş döneminin, güvenliği "iki süper güç arasındaki çekişmenin doğrudan silahlı çatışmaya dönüşmemesi durumu" şeklinde "dar" olarak tanımlamasının dünya nüfusunun güvensizliklerini yansıtmakta yetersiz kaldığını ortaya koymak olmuştur. Örneğin bu geleneksel anlayışın çizdiği sınırlar yüzünden "anlaşmazlıkların adaletle çözümlenmesinin gereği" ve (gelişmekte olan ülkelerin gündeme getirmeye çalıştıkları) "sosyo-ekonomik eşitsizliklerin azaltılmasının önemi" gibi konular dünya güvenlik gündeminde üst sıralara bir türlü tırmanamamıştır. Süper güçler arasındaki rekabet devam ettiği sürece bu konularda iş birliği

yapılması mümkün görülmemiştir. Diğer bir deyişle, bu dönemde dünya güvenlik anlayışı biraz da şartların dayatması ile "dar" tutulmuştur. Güvenliğin askerî hatta nükleer olmayan boyutları gündeme gelmemiştir, getirilmemiştir, getirilememiştir.

Yeni güvenlik çalışmalarının ön plana çıkmaya başlaması doksanlı yılların başında gerçekleşmiş olsa da bunu besleyen fikir ve gayretler çok daha uzun bir süredir mevcuttu. Bu öncül yaklaşımlar arasında en önde gelenler şöyledir:

Yeni güvenlik çalışmalarının ön plana çıkmaya başlaması doksanlı yılların başında gerçekleşmiş olsa da bunu besleyen fikir ve gayretler çok daha uzun bir süredir mevcuttu.

- Amerika Birleşik Devletleri-Sovyetler Birliği arasındaki "soğukluk" haricinde de güvensizliklerin bulunduğu dünyaya hatırlatan temel ilkesiyle "Bağlantısızlar Hareketi",
- Kuzey-Güney geriliminin dünya politikası için en az Doğu-Batı gerilimi kadar önemli olduğunun altını çizen, yetmişli yılların "yeni uluslararası ekonomik düzen" çağrıları,
- Altmışlı ve yetmişli yıllar boyunca sürdürülebilir alternatif dünya düzenlerine ilişkin görüşlerin çerçevesini çizen "Dünya Düzeni Modelleri Projesi" kuramcıları,
- Seksenli yıllarda ABD merkezli "Freeze", İngiltere merkezli CND (Nükleer Silahsızlanma Kampanyası) ve END (Avrupa'nın Nükleer Silahsızlanması) gibi çeşitli toplumsal hareketleri bilgilendirerek Avrupa'nın her yanında güvenlik ilişkilerinin dönüşümünü kolaylaştıran "alternatif savunma" yaklaşımı,
- Güvenlik arayışının şiddet içermeyen yöntemlerini arayan ve bu şekilde akademik barış araştırmalarına katkıda bulunan Mahatma Gandhi'nin takipçileri,
- Kadınların çektiği orantısız güçlülere işaret ederken "silah mı ekmek mi" diye soran kadın hareketleri; kişisel olan, siyasi olan ve uluslararası olan arasındaki ilişkinin altını çizen feminist kuramcılar,
- Batıdan ithal edilen (ve Batı tarafından desteklenen) "ulusal güvenlik projelerinin"

dünyanın geri kalanında sahip olduğu karışık sicile işaret eden ve “içeriye” güvenli, sadece dışarıya “güvensiz” varsayan geleneksel kuramı çürüten Kuzey/Güney ve “Üçüncü Dünya” güvenlik çalışmalarının öğrencileri.

Güvenliği
(kuramda ve uygulamada)
yeniden düşünme
çağruları, 2003 Irak
Savaşı sonrasında
yeniden önem
kazanmıştır.

Soğuk Savaşın ardından bu konular daha aktif olarak tartışılmaya başlandıysa da 11 Eylül saldırılarının yarattığı belirsizlik ortamının beraberinde getirdiği korkularla eskinin yetersiz kalabilen yaklaşımlarına yeniden sarılır gibi olmuştur. Hatta 11 Eylül sonrasında “yeni güvenlik” yaklaşımlarının geçersizliğinin ortaya çıktığını söyleyenler de olmuştur. Hâlbuki şöyle de bakılabilir: 11 Eylül, geleneksel güvenlik yaklaşımlarının dünyadaki mevcut güvensizliklere ilaç olmak bir yana onları tespit etmekten bile ne kadar uzak kaldığını bir kez daha hatırlatmıştır; dünya politikasını anlamaya çalışırken hem savaşa hem de barışa, hem sert hem de yumuşak güce, hem devletlere hem de devlet dışı aktörlere ilişkin konularla doğrudan ilgilenilmesi ihtiyacının önemini ortaya çıkarmıştır.

Güvenliği (kuramda ve uygulamada) yeniden düşünme çağruları, 2003 Irak Savaşı sonrasında yeniden önem kazanmıştır. George W. Bush liderliğindeki Amerika Birleşik Devletleri'nin Irak'ta kendini içinde bulduğu durum, geleneksel yaklaşımların ve bu yaklaşımların şekillendirdiği hareket tarzlarının günümüz dünyasında ödetebildiği bedeli ortaya koyması bakımından öğretici olmuştur. Iraklı olsun Amerikalı olsun asker ve sivillerin kayıp ve fedakârlıkları, Karl von Clausewitz'ın işaret ettiği, savaşın siyasetin zaman zaman başvurulan bir enstrümanı (war as a continuation of politics through other means) olması gerektiği öğretilerinden uzaklaşıldığında ortaya çıkan güvensizlikleri belgelemektedir.

Yeni güvenlik çalışmalarının bakış açısından değerlendirildiğinde, güvenlik bir bütündür. Askerî üstünlükler bütüncül bir siyasetin parçası olmadıklarında başarıya çevrilemeyebilirler hatta yeni güvensizliklere neden olabilirler.

Güvenliği Yeniden Ele Almak

Neredeyse her anımız “güvenlik”ten bir şekilde bahsederek geçiyor olsa da güvenliğin ne anlama geldiği genellikle muğlaktır. Bunun nedeni yetersiz çaba harcıyor olmamız değil güvenliğin “türe(til)miş bir kavram (derivative concept)” olmasıdır. Güvenlik ne demektir sorusunun tüm zamanlar ve mekânlar için geçerli olacak tek bir cevabı yoktur. Kişilerin ve toplumların güvenlik anlayışı, onların siyasi bakış ve felsefi dünya görüşünden türer (Booth, 1997: 104-119). Yeni güvenlik çalışmaları, güvenliğin “türe(til)miş bir kavram” olması durumunun gözden kaçırılmasının, tarihsel olarak dünyayı daha az güvenli bir yer hâline getirmiş olduğunu savunur.

Güvenliğin türe(til)miş bir kavram olarak anlaşılması, böylece kültüre bağlı bir karakterinin olduğunun kabulü, güvenlik arayışını daha da zorlaştırmaz.

Güvenliğin anlaşılması ve tehditlerin tanımlanmasındaki farklılıklar, kısmen psikolojik algılama ve algı yanılması (mis/perception) sürecinden türer, ancak buna indirgenemez. Bilişsel psikolojinin karar almayı incelemekte kullanılması (Jervis, 1976) örneğin Hindistan ile Pakistan'ın tehdit tanımları ve güvenlik kavrayışları arasındaki farklılıkları açıklama konusunda katkı sağlar. Ancak iki ülkenin “ulusal güvenlik projeleri”nin anlaşılması aynı zamanda siyasi süreçlerin çözümlenmesini de gerektirir (Pasha, 1996, Abraham, 1998). Çünkü siyaset, mevcut olayları yorumlamamızı sağlayan psikolojik süreçleri şekillendiren bir prizmadır; tarihsel belleği de biçimlendirir. Bu anlamda, farklı güvenlik kavrayışlarına yol açan, tek başına algılama veya algı yanılması değildir; farklı tehdit algılarının doğmasına olanak veren, kişinin siyasi görüşünden türeyen farklı güvenlik anlayışlarıdır.

Güvenliğin türe(til)miş bir kavram olarak anlaşılması, böylece kültüre bağlı bir karakterinin olduğunun kabulü, güvenlik arayışını daha da zorlaştırmaz. Çünkü güvenlik aynı zamanda, “halk(lar)ı, varlıklarına yönelik tehditler ile uğraşmak dışındaki işler için bir dereceye kadar özgürleştiren ... bir araç değeridir.” (Booth, 2005b: 22). Tek bir evrensel güvenlik tanımı yapmak olanaklı olmasa da uygulamalarımızı biçimlendirecek genel tanımlara

Yeni güvenlik çalışmalarının güvenliğin siyasiliğine işaret etmesi ve yeni bir siyaset olarak insan güvenliğini merkeze almayı önermesi, devlet güvenliğinin geri plana itildiği anlamına gelmez.

ihtiyaç vardır. Farklılıklarına bakılmaksızın tüm felsefi dünya görüşleri, insanlığın güvenliğe duyduğu ihtiyaç konusunda hemfikirdir; çünkü insanları “yaşamı belirleyen kısıtlamalardan az ya da çok özgürleştirerek farklı yaşam olanaklarının keşfedilmesini sağlar.” (Booth, 2005b: 22). Güvenliğin “araç değer” olarak kabul edilmesi, nihai bir nokta olarak ele alınması eğiliminin de önüne geçer. Böylece güvenlik üzerine düşünmeyi “tarihin bir sonraki aşamasına geçmeyi tasarlarlarken ... demir atacak yerler” (Booth, 1995: 119) arama süreci olarak yeniden formüle eder. Bu yeni güvenlik formülendirmesi, farklı siyasi görüşlere sahip insanların birbirleriyle görüşebilmesine ve diğerlerini yaşam fırsatlarından yoksun bırakmadan bir arada yaşamanın yollarını bulmak üzere çalışabilmesine olanak sağlar (Alker, 2005: 203-207).

Yeni güvenlik çalışmalarının güvenliğin siyasiliğine işaret etmesi ve yeni bir siyaset olarak insan güvenliğini merkeze almayı önermesi, devlet güvenliğinin geri plana itildiği anlamına gelmez. Devletin güvenliğinin sağlanması, yurttaşların güvenliğini sağlamak için ön şarttır. Devlet güvenliğinin sağlanamadığı durumlarda, mesela düşman askerleri sınırdan içeri girdiğinde, yurttaşların güvenliği de tehlikede demektir. İşte bu yüzden adına “ulusal güvenlik” de denilen devlet güvenliğinin sağlanmasına hep öncelik verilmiştir. Varsayılan şudur: devlet güvende ise yurttaşlar da güvendedir; güvenliğe ilişkin kaygılara kapılmadan günlük işlerinin peşinden koşabilirler.

Peki ama tehlike anı geçtikten sonra devletin artık güvencede olduğuna, yurttaşların da ihtiyaçlarının ön plana alınabileceğine kim, nasıl bir süreç sonrasında karar verir? Devlet ileri gelenlerinin ulusal güvenliğe ilişkin kaygı ve hassasiyetlerinden (ve de güvenlik kelimesinin sihrinden) istifade ederek kendi kişisel ya da kurumsal, ideolojik ya da ticari çıkarlarının peşinde koşanların (ABD Başkanı Eisenhower'ın “askerî-sınai yapı”, Edward Said'in “askerî-sınai-akademik yapı” dediği bütünün üyele-

Güvenliğin otoritesi nereye kadar işler, işlemelidir, işletilmelidir?

Saldırı tehdidinde bulunan bir hasmın olmadığı durumlarda bile devletler yine tehdit hesaplamaları yapmaya ve önlemler almaya devam ederler.

Yukarıda soru olarak formüle ettiğim kaygıları taşıyanlar, "ulusal güvenliğin" nasıl tanımlanacağı, gereğinin ne olduğu, uygulamaların ne şekil alacağı sorularına verilecek cevapların "önceden belirlenmiş" olmadığını hatta bunun da ötesinde birtakım siyasi tercihler içerdiğini daha 1950'li yıllarda hatırlatma gereği duymuş olan Arnold Wolfers'a (1952) kulak vermiş olsalar bugün daha başka bir dünyada yaşıyor olabilirdik. Devlet güvenliğinin sağlanması nasıl sınırlara barikat kurulmasından ibaret değilse, her risk de düşmanın sınırdan içeri adımını atması kadar "bariz" ve "tartışmasız şekilde tehlikeli" değildir (Waeber, 1995b). Çoğu zaman güvenliğe yönelik tehditler uzmanlar tarafından olasılık hesapları yapılarak belirlenir, ancak yurttaşlara "bariz" olarak sunulur. Saldırı tehdidinde bulunan bir hasmın olmadığı durumlarda bile devletler yine tehdit hesaplamaları yapmaya ve önlemler almaya devam ederler. Düşmanın daima dışarıda hatta bazen içeride bir yerde olduğu varsayılır ve ona göre hazırlık yapılır. Bu hesaplar yapılırken kullanılan formül kabaca "tehdit eşittir kapasite çarpı niyet" şeklinde özetlenebilir. Bu formül teoride değilse de uygulamada sorunlar içerir. Çünkü niyet çoğu zaman "kötü" olarak varsayıldığından tehdit hesaplamaları kapasite üzerinden yapılır. Örneğin Soğuk Savaş yıllarında hem Amerika Birleşik Devletleri hem de Sovyetler Birliği ulusal güvenlik hesaplamalarını yekdiğerinin kapasitesine dayandırmışlardır. Kapasite ile ilgili alınan istihbarata dayanılarak kötü niyetin devam ettiği varsayılmış ve "güvensizlik sarmalı" olarak nitelendirilen durum yaratılmıştır (Kaplan, 1991).

Diğer bir deyişle, devlet güvenliğine yönelik tehditleri belirlemeyi, "bariz" olduğu varsayılanın kâğıda dökülmesi olarak görmek ve göstermek yanıltıcı olabilir. Ulusal güvenliğe yönelik tehditleri belirlemek ve gerekli uygulamaları benimsemek bazı yaşamsal seçimler yapılmasını gerektirir.

'Yeni Güvenlik' Ne Değildir?

Yeni güvenlik yaklaşımı ile gündeme eklenen yeni tehditlerden Batı literatür ve uygulamasında "yumuşak güvenlik (soft security)" diye de bahsedilmektedir.

"Yeni güvenlik" denildiğinde çoğunlukla güvenlik anlayışının daha geniş bir tehdit yelpazesini içerecek şekilde genişle(til)mesi anlaşılmaktadır. Bu "yeni" tehditler, askerî tehditlerin yanı sıra ekonomik eşitsizlik ve adaletsizlik, çevre kirliliği ve doğal kaynakların yok olması, etnik anlaşmazlıklar, uluslararası göç, uyuşturucu ticareti ve kaçakçılık vb. sorunları da içermektedir. Ancak "yeni güvenlik" sadece gündemin genişle(til)mesinden ibaret değildir. Gündemin genişle(til)mesi, "yeni güvenlik" anlayışının benimsenmesinin uygulamadaki yansımasıdır. Tek başına, bir felsefe değişikliğine gitmeden gündemi genişletmek ise sadece odur: gündemin genişle(til)mesi şu ya da bu amaca yönelik olarak. Bir felsefe olarak yeni güvenlik, güvenlik anlayış ve uygulamalarının merkezine insanın ihtiyaçlarını yerleştirmeyi hedefleyen topyekûn bir yenilenme girişimidir. Güvenliğe yaklaşımdaki bu dönüşüm, daha bütüncül, güvenliğin askerî ve diğer tüm boyutlarını içeren bir anlayışın benimsenmesi anlamına gelir. Bunu yaparken sorulan temel soru şudur: güvenlik kimin içindir? Verdiği cevap da şöyledir: güvenlik insan içindir.

Yeni güvenlik yaklaşımı ile gündeme eklenen yeni tehditlerden Batı literatür ve uygulamasında "yumuşak güvenlik (soft security)" diye de bahsedilmektedir. Eskinin, devletlerin sınırları dışından kaynaklanan askerî tehditleri ise "sert güvenlik (hard security)" olarak adlandırılmaktadır. Gerçekten de kullanıldığında binlerce hatta yüz binlerce hayatı tehdit edebilecek kitle imha silahlarının dünya güvenliğine ve üzerinde yaşadığımız gezegenin ve sonraki nesillerin geleceğine oluşturduğu tehdit ile karşılaştırıldığında ekonomik, çevresel ve benzeri sorunlar "yumuşak" kalabilir. Dünyanın bazı bölgelerinde (mesela Afrika'da) insanların yiyecek yemek, içecek su bulamamaları ve bu yüzden göç etmek ya da yasa dışı yöntemlerle (mesela uyuşturucu ticareti ile) geçimlerini sağlamak durumunda kalmaları da

Küreselleşme ile gittikçe daha da adaletsiz bir hâl alan dünyadaki kaynak dağılımının yarattığı ortamın Batıyı da nasıl "sert" bir şekilde vurabileceği terör saldırıları ile net bir şekilde ortaya çıkmıştır.

"yumuşak tehditler" olarak görülebilir. Ancak bu insanların içinde buldukları güvensizlik ortamında bu tehditler gayet sert bir şekilde hissedilmektedir. Diğer bir deyişle "yumuşak/sert" tehditler arasındaki ayırım içecek su, yiyecek yemek, barınacak yer gibi bazı konularda kendini güvencede hisseden (çoğu zaman Batı-merkezli) bir bakış açısından yapıldığında anlamlı gibi görünse de bu güvensizliklerle günbegün mücadele etmek durumunda olan gelişmekte olan ülkelerin insanları için çok da anlamlı değildir. Ayrıca küreselleşme ile gittikçe daha da adaletsiz bir hâl alan dünyadaki kaynak dağılımının yarattığı ortamın Batıyı da nasıl "sert" bir şekilde vurabileceği terör saldırıları ile net bir şekilde ortaya çıkmıştır. Diğer bir deyişle askerî tehditleri "sert", diğerlerini ise "yumuşak" olarak nitelendiren bu ve benzeri yaklaşımlar, yalnızca insani güvensizliklere çare olmakta yetersiz kalmaz aynı zamanda bu güvensizliklerin kendilerini yeniden üretmelerine de zemin hazırlar. "Sert/yumuşak" güvenlik terimlerini ortaya koymak yoluyla tehditler arasında hiyerarşik bir sıralama oluşturulması, bazı tehditlerin daha ciddi ve önemli olduğu ve acil olarak ele alınması gerektiği mesajını verir. Benzer şekilde diğer tehditlerin "yumuşak" olmaları itibarı ile daha önemsiz oldukları ve ele alınmaları aciliyet gerektirmediğinden gündemde alt sıralara itilebilecekleri intibası yaratılır. Bu ise bir taraftan gündem genişletiliyormuş gibi yapılırken diğer taraftan geleneksel yaklaşımın yeniden hâkim duruma getirilmesi, yani pek bir şeyin değiştirilmeden bırakılması, "kozmetik" olarak nitelendirilebilecek değişiklikler ile yetinilmesi sonucunu doğurur.

"Yeni güvenlik" sadece gündemi genişletmekten ibaret olsaydı gelişmekte olan üçüncü dünya devletleri bu konuda öncü aktörler olarak görülebilirdi. Çünkü bu ülkeler henüz devlet ve ulus inşası süreçlerinin başında oldukları için gerek iç gerekse dış tehditlerle baş etmek durumundadırlar. Dolayısı ile güvenlik gündemleri eskiden beri geniş olagelmıştır. Ancak bu onların yeni güvenlik yaklaşımını benimsedikleri anlamına gelmez. Yani

güvenlik anlayış ve uygulamalarının merkezine insanı aldıklarını göstermez. Aksine, bu ülkelerin bazıları kendi yurttaşlarının güvenliğine yönelik başlıca tehdidi teşkil edebilmektedirler.

Örnek vermek gerekirse bazı bölgelerde, mesela Orta Doğu'da güvenliğin tanımı çok geniş olagelmıştır. Bunun nedeni bu ülkelerin güvenliklerine yönelik tehdidin sadece komşu ülkelerden ya da küresel güçlerin müdahaleci politikalarından değil aynı zamanda iç sorunlardan kaynaklandığının düşünülmesidir. Devlet ve ulus inşasının hâlâ sürdüğü bu coğrafyalarda rejimler her baktıkları yerde tehdit görebilmektedirler. Bu tehditlerle baş edebilmek için de güvenlik gündemini geniş tutmaktadırlar. Aslında yaptıkları, ulusal güvenliği korumak adına bir ailenin, bir zümrenin, bir kabilenin veya sınıfın iktidarını devam ettirmektir (Bilgin, 2004). Bunu da "güvenlik" kelimesinin verdiği otoriteden yararlanarak yaparlar.

Güvenlik kelimesinin otoritesinin nasıl işlediğinin çözümünü yeni güvenlik çalışmaları yapmıştır. İkinci bölüm bu öneri ve katkılar üzerinde duracak.

Yeni Güvenlik Çalışmalarının Öneri ve Katkıları

Kopenhag Ekolü

Ole Waever'in Barry Buzan ile yaptığı iş birliği sürecinde Kopenhag Barış Çalışmaları Enstitüsünde gelişmeye başlayan "Kopenhag Ekolü", yıllar içinde kuramlaşmış, 2008'de Kopenhag Üniversitesinde kurulan CAST (Center for Advanced Security Theory) ile de kurumlaşmıştır (Waever Buzan Kelstrup & Lemaitre, 1993; Buzan Waever & De Wilde, 1998; Waever & Buzan, 2003). Güvenlikleştirme kuramının önemli bir katkısı Avrupa'nın İkinci Dünya Savaşı sonrasında geçirdiği dönüşüme yeni ve daha ikna edici bir açıklama getirmek olmuştur. Avrupa örneğinden hareket eden Kopenhag Ekolü, sorunların ve ilişkilerin güvenlik dışına çıkarılması (desecuritization) stratejisinin yaygınlaşması ve sadece devletin bekasını ilgilendiren acil konuların güvenlik konusu

olarak kabul edilmeye devam edilmesini önermektedir. Bu şekilde Kopenhag Ekolü dar bir güvenlik tanımından yana tercih belirtmektedir. Ekolün öneri ve katkıları tarihsel, kuramsal ve etik-politik olmak üzere üç başlıkta toplanabilir.

Avrupa'nın birleş(tiril)mesi projesi bir güvenlik projesi olarak ortaya çıkmaktadır: askerî yöntemlere başvurmayla gerek kalmadan da barışın korunabildiği ve olası saldırganların caydırılabildiği bir güvenlik topluluğu (security community).

Kopenhag Ekolünün tarihsel argümanı; savaşlarla anılan Avrupa'nın artık barışla anılmaya başlamasının ardında yatan dinamikleri, AB'li devlet adamlarının İkinci Dünya Savaşı sonrasında yürüttüğü güvenlik dışına çıkarma çabaları ile açıklar. Waever (1998), Avrupa'da güvenlik kelimesinin telaffuz edilmesinin yarattığı gerginliklerin ve askerî reflekslerin güvenlik konuşmadan ancak güvenlik sağlamaya yönelik iş birliğinin geliştirilmesi ile aşıldığını ortaya koymuştur (Mcsweeney, 1999). Bu açıdan değerlendirildiğinde Avrupa'nın birleş(tiril)mesi projesi bir güvenlik projesi olarak ortaya çıkmaktadır: askerî yöntemlere başvurmayla gerek kalmadan da barışın korunabildiği ve olası saldırganların caydırılabildiği bir güvenlik topluluğu (security community). Avrupa'nın İkinci Dünya Savaşı sonrasında geçirdiği savaşız refah dönemi (NATO'nun da Sovyetler Birliği'ne karşı koruyucu kalkan sağlaması ile) bu şekilde mümkün olmuştur, der Waever (1998). İki dünya savaşı sırasında, arasında ve önceki yüzyıllarda Avrupa'nın nasıl savaştan baş alamadığı düşünülürken devletler arası ilişkilerin ve meselelerin güvenlik dışına çıkarılması ile başarılı bir güvenlik topluluğunun önemi bu şekilde ortaya çıkmaktadır.

Kuramsal argüman, söz edimi (speech act) kuramının üzerine kurulmuştur (Waever, 1995b). Güvenliğe yönelik tehditlerin öznenin "bilgisi" ve "tespiti" olmasa da var olabileceği kabulünü tartışmaya açan bu yaklaşım, sorunların ancak biz bildiğimiz ve tespit ettiğimiz nispette "güvenlik" tehdidi olarak ortaya çıktığını, aksi takdirde herhangi "sorun" olarak değerlendirilebildiğini hatta "sorun" olarak bile görülmeyebildiğini ortaya koyar. Waever'in (1995b) finans dünyasından ödünç olarak adına "güvenikleştirme (securiti-

zation))" dediği bu süreç, güvenliğin siyasiliğine işaret eder. Diğer bir deyişle sorunlar kendiliklerinden güvenliğe tehdit teşkil etmezler, aktörler onları güvenikleştirmeyi seçerler. Burada anahtar kelime "seçim"dir yani güvenlik siyasetini belirlemenin siyasiliğidir. Bir sorunun güvenlik sorunu olması "objektif" değil, ancak öznel de değil özneler arası (intersubjective) bir değerlendirme süreci ile varılan bir sonuçtur. Sorunların güvenikleştirilmesinin siyasi bir tercih olmasının ardında yatan gerekçe, güvenlik kelimesinin telaffuz edilmesinin verdiği otoritedir; bu otorite aksi hâlde mümkün olmayabilecek uygulamaları (mesela kaynak transferi, özgürlüklerin kısıtlanması, şiddet içeren yöntemlerin meşrulaştırılması) mümkün kılar.

Kopenhag Ekolünün Aberystwyth Ekolü ile aralarındaki en önemli farklılık sorunların çözümünün güvenikleştirmekte mi yoksa güvenlik dışına çıkartmakta mı yattığı konusundadır.

Kopenhag Ekolünün etik-politik argümanı aynı zamanda en çok tartışma yaratandır. Aşağıda da bahsedileceği gibi, Aberystwyth Ekolü ile aralarındaki en önemli farklılık sorunların çözümünün güvenikleştirmekte mi yoksa güvenlik dışına çıkartmakta mı yattığı konusundadır. Kopenhag Ekolü, sorunları "güvenlik sorunu olmaktan çıkarmak" (konuları güvenlik gündeminden çıkarmak ve "normal" politik süreçler aracılığıyla dile getirmek ve çözmek) için kanıtlar ortaya koyarken Aberystwyth Ekolü güvenliği "türetilmiş bir kavram" olarak yeniden kuramlaştırarak "güvenliğin siyasiliğinin farkına varma" çağrısı yapar. Genel kanının aksine bu konuya ilişkin iki ekol arasındaki ayrışma, "nesnelci" kuram anlayışına karşı "kurucu" kuram anlayışı ayrışması değildir; çünkü her iki yaklaşım da kuram oluşturmayı "kurucu bir uygulama (constitutive theory as practice)" olarak anlar. İki kuramsal yaklaşım arasındaki temel fark etik-politik duruş hususundadır. Kopenhag Ekolü etik-politik olarak sorumlu olan seçimin güvenliğin devletin bekası ile ilgili konularla sınırlı (dar) tutulması olduğunu savunur. Diğer konular güvenikleştirilmemeli, "normal" siyasi süreçler içinde tartışılarak çözülmelidir. Kaygıları şudur ki eğer güvenlik genişletilirse güvenlik sarmalı başka konularda da çözümünü

zorlaştırır hâle gelir, şiddet içeren yöntemler başka sorunların çözümünde de kullanılmaya başlanır. Aberystwyth Ekolü de bu riskin farkındadır. Ancak aşağıda da görüleceği üzere etik-politik tercihini güvenlik gündeminin geniş olması durumunu geri çevirmeye çalışmak yerine güvenliğin odağına insanı yerleştirmek ve kullanılan yöntemleri sadece şiddet içeren yöntemler olmaktan çıkarıp farklı yöntemler aramaktan yana kullanır (Bilgin, Booth & Wyn Jones, 1998).

Aberystwyth Ekolü

Yeni güvenlik çalışmalarının Aberystwyth Ekolünün ilk analitik hamlesi, güvenlik anlayışımızı derinleştirmektir (deepening security). İkinci hamle, bu aktörlerin karşılaştığı bir dizi güvensizliği ele almak için güvenlik anlayışının genişletilmesidir (broadening security).

Yeni güvenlik çalışmalarının Aberystwyth Ekolünün ilk analitik hamlesi, güvenlik anlayışımızı derinleştirmektir (deepening security). Bu hamle, akademik kavramlar ve siyasi gündemler arasındaki ilişkiyi açığa çıkarır. Bu şekilde devlet düzeyinin üstünde (mesela çevre güvenliği) ve altında (mesela toplumsal güvensizlikler) kalan diğer güvensizliklerin de değerlendirilebilmesi sağlanır. İkinci hamle, bu aktörlerin karşılaştığı bir dizi güvensizliği ele almak için güvenlik anlayışının genişletilmesidir (broadening security). Bu bağlamda, yeni güvenlik çalışmaları sorunları kendisi "güvenlik" sorunu hâline getirmez (yani güvenikleştirmez). Yapılan "güvenliğin siyasiliğini" ortaya çıkarmaktır (Booth, 2005a). Bunu, güvenlik üzerine düşünmenin siyasi ve kurucu karakterini açığa çıkarıp kadın erkek bütün insanların karşılaştıkları tehditlere işaret etmekle yapar. Bu duruş, yukarıda da bahsedildiği gibi sorunları güvenlik dışına çıkarma çağrısı yapan Kopenhag Ekolü (Waever, 1995b; Waever, Buzan & De Wilde, 1998) ile karşıtlık içindedir.

Aberystwyth Ekolünün, sorunları "güvenlik dışına çıkarma" yerine "güvenliğin siyasiliğini ortaya koyma"yı tercih etmesi üç temel argümana dayanır. İlk argüman stratejiktir. Aberystwyth Ekolü, sorunları güvenlik meselesi olmaktan çıkarmanın, güvenliği, insanların güvenlik kaygılarına her zaman duyarlılık gösteremeyebilen güvenlik elitinin tekelinde bırakmak anlamına geleceğini iddia eder (Wyn Jones, 1999). Böyle bakıldığında,

güvenliğin siyasiliğini ortaya koymak, güvenlik politikalarının esasının sorgulanmasını sağlar.

İkinci argüman etik-politiktir. Aberystwyth Ekolüne göre güvenliğin geleneksel olarak devlet ve devletin kaygıları ile ilgili olmuş olduğu gerçeği, bu şekilde kalması gerektiği anlamına gelmez. Siyasi tercihler çerçevesinde güvenliğin insanların endişelerini içerecek şekilde genişlemesi mümkündür. Tarihsel-siyasi bağlama bağlı olarak devletlerin güvenlik gündemleri gerçekten de bir tarafın kazancının diğer tarafın kaybı olduğu (zero sum), militarist, devletçi ve zaman zaman insanlıktan çıkararak uygulamalara çevrilebilir. Başkaları tarafından (çevre ile ilgili sivil toplum kuruluşlarında olduğu gibi) tanımlandığında ise güvenlik küresel olarak kavranabilir ve yerel olarak uygulanabilir. Tabiidir ki kimileri güvensizliklerini dile getirme konusunda diğerlerinden daha başarılı olacaktır. Bu durum böyle olduğu hâlde, yine de diyalog, tartışma, fikir ayrılığı ve ortak zemin aramak için fırsat bulunabilir. Bu açıdan bakıldığında, akademisyenin rolü sesi duyulmayanların sesinin duyulmasına yardım etmek olarak görülür (Said, 1994).

Aberystwyth Ekolünün üçüncü argümanı analitiktir. En nihayetinde, der Hayward Alker, sorunu güvenlik sorunu olmaktan çıkarmanın mı yoksa siyasi boyutunu ortaya çıkarmanın mı insanların ve devletlerin güvensizliklerini dile getirmeyi ve çözmeyi kolaylaştıracağı sorusu, "ampirik, tarihsel, söylemsel olarak yanıtlanması gereken" bir sorudur (Alker, 2005: 198). Ampirik bulgular, HIV/AIDS'in küresel bir güvenlik konusu olarak ifade edilmesinin, Afrika'daki ölümcül etkilerinin dile getirilmesine çok büyük faydalar sağladığını ortaya koymuştur (Elbe, 2006). Ancak öte yanda Batı Avrupa'ya başka ampirik bulgular göçün güvenlik diliyle söylemlendirilmesinin "tehlikeli yabancı(lar) ile kurucu bir siyasi ve toplumsal ilişki kurulmasını daha da zorlaştırdığına" işaret etmektedir (Huysmans, 2006: 6).

Aberystwyth Ekolünün sorunları "güvenlik dışına çıkarma" yerine "güvenliğin siyasiliğini ortaya koyma"yı tercih etmesi üç temel argümana dayanır.

İlk argüman stratejiktir.

İkinci argüman etik-politiktir.

Üçüncü argüman analitiktir.

Yeni Güvenlik Yaklaşımının En Kritik Katkısı: Kuram/Uygulama İlişkisi

Farklılıklar bir yana yeni güvenlik çalışmalarını birleştiren nokta; kuramı, açıklamaya çalıştığı gerçekliğin kendisinin kurucusu olarak gören bir anlayışın lehine, kuram/uygulama ilişkisinin nesnelci kavranışını reddetmeleridir. Steve Smith'in (1996: 13) deyişiyle:

"Kuramlar, yalnızca açıklama yapmaz ya da öngörüle bulunmaz. Bize, insan eylemi ve müdahalesi için hangi olanakların bulunduğunu anlatır; yalnızca açıklayıcı olanaklarımızı değil, etik ve politik ufukumuzu da tanımlar."

Kuramın "gerçeklik" in kurucusu olarak kavranması, kuramlarımızı bir kez doğru olarak oluşturduk mu gerisinin kolayca geleceği anlamına gelmez.

Kuramlar, belli uygulamalara biçim verip, olanak tanıyıp, ayrıcalık sağlarken (ya da meşrulaştırırken) diğer başka uygulamaları engellemese de marjinalleştirilen bilgiyi örgütlerler. Diğer taraftan, tüm kuramlar uygulamaları biçimlendirmez, biçimlendiremez. Kimi kuramlar kendi kendini kura-bilirken (geleneksel güvenlik çalışmaları örneğinde olduğu gibi) diğerlerinin bunu yapamaması (barış çalışmalarında olduğu gibi), iktidar-bilgi ilişkisinden kaynaklanmaktadır. Kuramlar arasındaki rekabet ve dolayısıyla gelecek, asla eşit şartlarda gerçekleşmez. Kuramın "gerçeklik" in kurucusu olarak kavranması, kuramlarımızı bir kez doğru olarak oluşturduk mu gerisinin kolayca geleceği anlamına gelmez. Geleceğin nasıl bir biçim alacağı, kimlerin kuramlarının uygulamalara biçim vereceğine bağlıdır. Örneğin, Asya'nın güneybatısı ile Kuzey Afrika'daki toprakların bir araya getirilerek başka bir isimle değil de "Orta Doğu" olarak etiketlenmesi, tarihin bir döneminde İngiliz ve ABD güvenlik söylemlerinin hegemon olmuş olmasından kaynaklanmaktadır. Hegemonyalarının kaynağı, bu devletlerin sahip olduğu maddi (askerî ve ekonomik) ve temsilî güçte bulunabilir. Başka devletlerin hegemonyası başka bölgesel temsilileri ve güvenlik uygulamalarını şekillendirebilirdi (Bilgin, 2005).

Burada, analitik nedenlerden dolayı ve iktidar-bilgi ilişkisinin dar ya da yalnızca maddi bir güç kavrayışıyla açıklanamayacağını vurgulamak

amacıyla, iktidarın temsilî ve maddi boyutlarını birbirinden ayırmak gerekir. İktidar kavramı, temsilî boyutuyla da açıklanmalıdır; yani, düşüncelere biçim verme gücü (Gramscici hegemonya kavrayışı için bk. Cox, 1981). İktidarın maddi ve temsilî boyutları, tek bir aktör tarafından tekelleştirilemez. Bu, ikinci boyut için daha da geçerlidir.

Yeni güvenlik çalışmaları, kuramı, bir uygulama biçimi olarak -ancak tek biçimi değil!- ele alır.

Yeni güvenlik çalışmaları, kuramı, bir uygulama biçimi olarak -ancak tek biçimi değil!- ele alır. Nükleer strateji örneğinde görülebileceği üzere, diğer uygulama biçimlerine de eşit düzeyde ilgi gösterirler. Geleneksel güvenlik çalışmaları teknolojiye (nükleer teknoloji de dâhil olmak üzere) tarafsızmışçasına -yani kendi özerk mantığına sahip bir alan olarak- bakarken, eleştirel yaklaşımlar onun "kararsız doğası"nı dikkate alır (Wyn Jones, 1999: 134-139). "Teknoloji," diye yazar Wyn Jones (1999: 139), "toplum için bir dizi seçeneğe kapı açar ve seçilmiş opsiyonlar, kısmen o toplum içerisindeki güç ilişkilerinin yapılanışına bağlıdır ve neredeyse sürekli olarak hegemonyacı grubun konumunun pekiştirilmesine hizmet eder." Her iki süper gücün Soğuk Savaş boyunca nükleer tedarike ilişkin, "herhangi bir rasyonel düşman tehdidi yerine bürokratik ve politik iktidar mücadelelerini" yansıtan (Wyn Jones, 1999: 140) karar alma biçimlerinin, ya da Hindistan'ın kısmen (ancak tamamen değil) modernite aracılığıyla post-sömürgeci bir güvenlik arayışının sonucu olarak nükleer silah sahibi olma kararının (modern olmanın/modernleşmenin bir yanını oluşturan nükleer silahlar; bk. Abraham, 1998) açığa çıkarılması, yeni güvenlik çalışmalarının "nükleer silah fetişizmi"ni yeniden ele almalarını ve gerçekçi bir olasılık olarak dünya politikasından silinmesi üzerine düşünmelerini sağlar.

Sonuç

1998 yılında kaleme alınan bir makalede yeni güvenlik çalışmaları, güvenlik çalışmalarının bir sonraki aşaması olarak sunulmuştu (BilginBooth & Jones, 1998). Bu yaklaşıma yapılan ve giderek

artan katkılar, bu potansiyeli kanıtlamıştır. Güvenlikleştirme kuramı, doksanlı yıllardan itibaren önemli yol almış ve Avrupa'da yeni güvenlik çalışmalarının başat yaklaşım hâle gelmesinde önemli rol oynamıştır. "Güvenlikleştirme" dendiğinde herkes (doğru ya da yanlış) bir şey anlamakta, tartışmalar bu çerçevede şekillenmektedir. Yeni güvenlik çalışmaları ile Avrupa'da akademik güvenlik tartışmalarının çehresi tamamen değişmiş, düşünce kuruluşları kısmen de olsa bu değişimin dışında kalamamışlardır. Artık dünyanın tüm bölgeleri ve sorunları ile ilgili çalışmalar yeni güvenlik açısından da yapılmakta ve tartışılmaktadır. Örnekler arasında Güney Afrika'da (Booth & Vale, 1995; Williams, 2000; Vale, 2003), Batı Avrupa'da (Wæver, 1990; Wæver, Buzan, Kelstrup & Lemaitre, 1993; Wæver, 1995a), İskandinavya'da (Wæver, 1998) ve Burundi'de (Stamnes & Wyn Jones, 2000) güvenlik, Orta Doğu'da bölgesel güvenlik (Bilgin, 2002, 2004, 2005), dünyada bölge güvenliği (Wæver & Buzan, 2003), Kosova'da insan hakları (Booth, 2001, BoothDunne & Cox, 2001), Kanada'nın güvenlik söylemi (Neufeld, 2004) ve barış operasyonları (Stamnes, 2004, Whitworth, 2005), "başarısız devletler" (Bilgin & Morton, 2002, 2004), uluslararası politik ekonomi (Tooze, 2005), Orta Asya'da kadınların özgürleşmesi (Kennedy-Pipe, 2004), Kuzey İrlanda ve Batı Avrupa'da kimlik ve güvenlik (Mcsweeney, 1999) ile stratejik nükleer düşünce (Booth, 1999a, 1999b, Wyn Jones, 1999) üzerine yapılan çalışmalar yer alır. Yeni güvenlik çalışmalarının hem yıkınşa (deconstruction) hem de yeniden inşaya ilişkin katkıları, gelecek konusunda umut vadetmektedir.

Summary

Critical approaches to the International relations have concentrated on security studies after the Cold War. For instance,

Constructivist approaches concentrated on the relation of identity and security. Critical constructivist approach concentrated on the culture of security. The feminist theory showed that feminism also has a say on the international relations issues. Post-structuralists focused on the concept of security. The Aberstwyth School, led by Ken Booths, collected their texts under the title of critical security studies.

Some other scholars from the Copenhagen and Paris schools contributed to the new security studies, which includes critical security studies. The idea of "securitization" was conceptualized in the 1990s.

New approaches to security studies: How and Why?

Emergence of new security

Efforts and ideas supporting the "new security studies" are not new. Some examples are; Non-aligned movement, "Alternative Security" approach, Followers of Mahatma Gandhi, Feminist theorists, Students of North/South and "Third World" security studies.

Although these issues have begun to be discussed after the Cold War, It can be said that there has been a setback after the 9/11 attacks. However, it can be argued that the 9/11 attacks showed that the traditional security approaches are insufficient to understand today's sources of insecurity. It demonstrated the need to elaborate on both hard and soft powers as well as turning on both governmental and non-governmental actors.

From the new security studies' point of view, security is a total. In this respect, military superiorities cannot be turned into a success,

rather can be a source of insecurities, unless they are taken as a part of a complete policy.

Revisiting security

There is no single answer valid for all places and all times to the question of what security is. Security understanding of individuals and societies derives from their political points of view and philosophical worldviews.

Accepting security as a derivative concept and understanding its cultural character does not complicate the strife for it. Hence, security is, at the same time, "a mean(s) for making societies to seek their well-being, to some degree, independent from the threats to their existence".

The idea that new security studies take human security to the front does not mean that state security should be ignored. It is assumed that citizens are secure if and only if state is secure and they can seek their daily livelihoods.

As state defense cannot be building barricades at the frontiers, risks cannot be obvious and out of discussion like an enemy stepping in. States keep up with calculating the risks and preparing when there is no visible foe. When these calculations are made, the formula is: "threat equals capacity multiplied by intention". At this point, intention is always assumed to be "bad". Therefore, threat is always calculated according to capacity.

What "New Security" is not

"New Security" is mostly understood as security based on an expanded variety of threats including economic, environmental and other threats. However, "new security" is not only expanding the agenda. "New Security" as a theory is a total renovation initiative to put human needs to the very center of security understanding and practices. These new agenda items of this understanding are named as "soft security" items in the Western literature while, traditional military threats are named to be "hard security" items.

However, categorizing the security terms as “hard” and “soft” so as to create a hierarchy among them gives the message that some threats are more important and severe than some others and this may come to an end where the agenda is manipulated and traditional approach to security becomes superior.

Suggestions and contributions of New Security Studies

Copenhagen School

The Copenhagen School suggests keeping only the urgent issues threatening the survival of the state within the concept of security while taking the other problems out of it. The suggestions of the school can be categorized under historic, theoretical and ethical-political titles.

The historical argument explains the dynamics behind warring Europe's being called with peace by European leaders' initiative to dealing with issues in the non-security area after the World War II. It has verified that the military reflexes and tensions could be overcome when security was built without talking about security. From this perspective, European integration is a security project.

The theoretical argument confirms that problems are perceived as “problems” if they are considered as “security” threats.

From the ethical-political point of view, the School argues that the responsible choice is taking security limited to the issues about the state's survival.

The Aberystwyth School

The first move of the Aberystwyth School is deepening the security perception. This move clarifies the link between academic concepts and political agendas. The second move is expanding the security concept in order to undertake the insecurities these actors may face. In this respect, the “New Security Studies” does not make

problems security problems by itself. It only shows security's being political by nature.

The second move is based on three arguments. First argument is strategic. The Aberystwyth School argues that taking problems out of the security field will mean leaving security to security elites who cannot be always sensitive to people's security concerns.

The second argument is ethical-political. It is possible that, as a matter of political preferences, security can expand so as to include people's security concerns. The third argument is analytical. At the end of the day, the question of whether moving the problems out of the security field or highlighting their political nature will ease their solution is a question to be answered by discourse and empirical, historical facts.

The most essential contribution of “New Security” approach: the theory/practice relation

Theories organize the information that shape, make possible and privileged some practices while marginalizing, if not averting, some others. On the other hand, not all theories can shape practices. Some theories can form themselves while some others cannot be that successful, in accordance with the power-information link. How the future will be shaped is based on whose theory will shape the practice. For instance, today's Middle East's being called as such instead of another name is due to the hegemony of British and American security discourses and the power of this discourse is based on these states' physical (military and economic) and representative power.

Kaynaklar/References

- Abraham, I. (1998), **The Making of the Indian Atomic Bomb: Science, Secrecy and the Postcolonial State**, New York, NY, Zed Books.
- Alker, H. (2005), Emancipation in the Critical Security Studies Project. IN Booth, K. (Ed.) **Critical Security Studies and World Politics**, Boulder, CO, Lynne Rienner: 189-213.
- Barkawi, T. & M. Laffey (2006), The Postcolonial Moment in Security Studies, **Review of International Studies**, 32, 329-352.
- Bigo, D. (2000), When Two Become One: Internal and External Securitisations in Europe. IN Kelstrup, M. & Williams, M. C. (Eds.) **International Relations Theory and the Politics of European Integration: Power, Security, and Community**, London; New York, Routledge: 171-204.
- Bigo, D. (2002), Security and Immigration: Toward a Critique of the Governmentality of Unease. **Alternatives**, 27, 63-92.
- Bilgin, P. (2002), Beyond Statism in Security Studies? Human Agency and Security in the Middle East, **Review of International Affairs**, 2, 100.
- Bilgin, P. (2003), Individual and Societal Dimensions of Security, **International Studies Review**, 5, 203-222.
- Bilgin, P. (2004), Whose Middle East? Geopolitical Inventions and Practices of Security, **International Relations**, 18, 17-33.
- Bilgin, P. (2005), **Regional Security in the Middle East: A Critical Perspective**, New York, Routledge.
- Bilgin, P. K. Booth, & R. Wyn Jones (1998), **Security Studies: The Next Stage. Nação e Defesa**, 82, 131-157.
- Bilgin, P. & A. D. Morton (2002), Historicising Representations of 'Failed States': Beyond the Cold-War Annexation of the Social Sciences? **Third World Quarterly**, 23, 55-80.
- Bilgin, P. & A. D. Morton (2004), From 'Rogue' to 'Failed' States? The Fallacy of Short-Termism, **Politics**, 24, 169-180.
- Booth, K. (1991), Security and Emancipation, **Review of International Studies**, 17, 313-326.
- Booth, K. (1995), Human Wrongs and International Relations, **International Affairs**, 71, 103-126.
- Booth, K. (1997), Security and Self: Reflections of a Fallen Realist. IN Krause, K. & Williams, M. C. (Eds.) **Critical Security Studies: Concepts and Cases**, Minneapolis, University of Minnesota Press: 83-119.
- Booth, K. (1999a), Nuclearism, Human Rights and Constructions of Security, **International Journal of Human Rights**, 3, 1-24.
- Booth, K. (1999b), Nuclearism, Human Rights and Constructions of Security (Part 2) **International Journal of Human Rights**, 3, 44-61.

- Booth, K. (2005a), **Critical Security Studies and World Politics**, Boulder, Lynne Rienner Publishers.
- Booth, K. (2008), **Theory of World Security**, Cambridge, Cambridge University Press.
- Booth, K. (Ed.) (2001), **The Kosovo Tragedy : The Human Rights Dimensions**, London; Portland, OR, Frank Cass.
- Booth, K. (Ed.) (2005b), **Critical Security Studies and World Politics**, Boulder, Colo., Lynne Rienner Publishers.
- Booth, K., T. Dunne & M. Cox (Eds.) (2001), **How Might We Live? : Global Ethics in a New Century**, Cambridge, UK; New York, NY, Cambridge University Press.
- Booth, K. & P. Vale (1995), Security in Southern Africa: After Apartheid, Beyond Realism, **International Affairs**, 71, 285.
- Buzan, B., O. Wæver & J. De Wilde (1998), **Security : A New Framework for Analysis**, Boulder, Colo., Lynne Rienner Pub.
- Campbell, D. (1992), **Writing Security: United States Foreign Policy and the Politics of Identity**, Manchester, Manchester University Press.
- Campbell, D. (1998), **National Deconstruction: Violence, Identity and Justice in Bosnia**, Minneapolis, University of Minnesota Press.
- Cox, R. W. (1981), Social Forces, States and World Orders: Beyond International Relations Theory, **Millennium-Journal of International Studies**, 10, 126-155.
- Dillon, M. (1995), Sovereignty and Governmentality: From the Problematics of the "New World Order" to the Ethical Problematic of the World Order, **Alternatives-Social Transformation and Humane Governance**, 20, 323-368.
- Dillon, M. & J. Reid (2000), Global Governance, Liberal Peace, and Complex Emergency, **Alternatives-Social Transformation and Humane Governance**, 25, 117-143.
- Elbe, S. (2006), Should Hiv/Aids Be Securitized? The Ethical Dilemmas of Linking Hiv/Aids and Security, **International Studies Quarterly**, 50, 119-144.
- Enloe, C. (1990), **Bananas, Beaches and Bases: Making Feminist Sense of International Politics**, Berkeley, University of California Press.
- Guzzini, S. & A. Leander (2006), **Constructivism and International Relations: Alexander Wendt and His Critics**, London, Routledge.
- Huysmans, J. (1998), Revisiting Copenhagen: Or, on the Creative Development of a Security Studies Agenda in Europe, **European Journal of International Relations**, 4, 479-505.
- Huysmans, J. (2006), **The Politics of Insecurity : Fear, Migration, and Asylum in the EU**, Milton Park, Abingdon, Oxon ; New York, Routledge.
- Jervis, R. (1976), **Perception and Misperception in International Politics**, Princeton, N.J., Princeton University Press.
- Kaplan, F. (1991), **The Wizards of Armageddon**, Stanford, Stanford University Press.
- Kennedy-Pipe, C. (2004), **Whose Security? State-Building and the 'Emancipation' of Women in Central Asia International Relations**, 18, 91-107.

- Krause, K. & M. C. Williams (1996), Broadening the Agenda of Security Studies: Politics and Methods, **International Studies Quarterly**, 40, 229-254.
- Krause, K. & M. C. Williams (Eds.) (1997), **Critical Security Studies: Concepts and Cases**, Minneapolis, MN, University of Minnesota Press.
- Mcsweeney, B. (1999), **Security, Identity and Interests: A Sociology of International Relations**, Cambridge University Press.
- Neufeld, M. (2004), Pitfalls of Emancipation and Discourses of Security: Reflections on Cadana's 'Security with a Human Face', **International Relations**, 18, 109-123.
- Pasha, M. K. (1996), Security as Hegemony, **Alternatives-Social Transformation and Humane Governance**, 21, 283-302.
- Said, E. W. (1994), **Representations of the Intellectual : The 1993 Reith Lectures**, New York, Pantheon Books.
- Smith, S. (1996), Positivism and Beyond, in Booth, K., Smith, S. & Zalewski, M. (Eds.) **International Theory: Positivism and Beyond**, Cambridge, Cambridge University Press: 11-44.
- Stamnes, E. (2004), Critical Security Studies and the United Nations Preventive Deployment in Macedonia, **International Peacekeeping** (13533312), 11, 161-181.
- Stamnes, E. & R. Wyn Jones (2000), Burundi: A Critical Security Perspective, **Peace and Conflict Studies**, 7, 37-55.
- Tickner, J. A. (1992), **Gender in International Relations: Feminist Perspectives on Achieving Global Security**, New York, Columbia University Press.
- Tickner, J. A. (1995), Re-Visioning Security, IN Booth, K. & Smith, S. (Eds.) **International Relations Theory Today**, Cambridge, Polity Press.
- Tooze, R. (2005), The Missing Link: Security, Critical International Political Economy, and Community. In Booth, K. (Ed.) **Critical Security Studies and World Politics**, Boulder, CO, Lynne Rienner: 133-158.
- Vale, P. C. J. (2003), **Security and Politics in South Africa: The Regional Dimension**, Lynne Rienner Publishers.
- Waever, O. (1990), Three Competing Europes: German, French, Russian, **International Affairs**, 66, 477.
- Waever, O. (1995a), Identity, Integration and Security, **Journal of International Affairs**, 48, 389.
- Waever, O. (1995b), Securitization and Desecuritization. IN Lipschutz, R. D. (Ed.) **On Security**, New York, Columbia University Press: 46-86.
- Waever, O. (1998), In Adler, E. & Barnett, M. (Eds.) **Security Communities**, Cambridge, Cambridge University Press: 69-118.
- Waever, O. & B. Buzan (2003), **Regions and Powers: The Structure of International Security**, Cambridge, Cambridge University Press.
- Waever, O., B. Buzan & J. De Wilde (1998), **Security: A New Framework for Analysis**, Boulder, Lynne Rienner Publishers.
- Waever, O., B. Buzan, M. Kelstrup & P. Lemaitre (1993), **Identity, Migration and the New Security Agenda in Europe**, London, Pinter Publishers.

